

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут екологічної економіки і менеджменту

Кафедра екологічної економіки та бізнесу

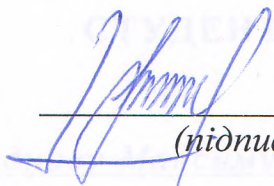
Пояснювальна записка

до бакалаврської кваліфікаційної роботи на тему:

Формування системи фінансових інструментів добровільного страхування (на прикладі страхової компанії «Арсенал страхування»)

Formation of a system of financial instruments of voluntary insurance (the example of the insurance company «Arsenal Insurance»)

Виконав

(підпис)

ст. гр. ЕС-21

спеціальності 051

«Економіка»

Голоднов М.П

(прізвище, ініціали)

Науковий керівник

(підпис)

проф. Дубовіч І.А.

(прізвище, ініціали)

Рецензент

(підпис)

Грицак О.С.

(прізвище, ініціали)

м. Львів – 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

Інститут екологічної економіки і менеджменту

Кафедра екологічної економіки та бізнесу

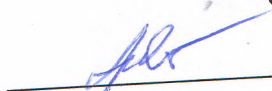
Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр

Спеціальність 051 «Економіка»

ОПП «Міжнародна економіка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри екологічної
економіки та бізнесу

 проф. І.А. Дубовіч

“ _____ ” _____ 2024 року

**ЗАВДАННЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
СТУДЕНТУ**

Голоднову Максиму Павловичу

(прізвище, ім'я, по-батькові у давальному відмінку)

1. Тема роботи: Формування системи фінансових інструментів добровільного страхування (на прикладі страхової компанії «Арсенал страхування»)

Керівник дипломної роботи професор, к.г.н., завідувач кафедри екологічної економіки та бізнесу Дубовіч Іон Андрійович

затверджено наказом університету від «29» березня 2024 року № С-249

2. Термін подання студентом роботи 19.05.2024 р.

3. Вихідні дані до дипломної роботи: літературні джерела, нормативно-правові акти, статистичні дані та ін.

4. Зміст пояснювальної записки (розділи, які потрібно розробити):

1. Реферат;

2. Вступ;

3. Розділ 1. Теоретико-методичні аспекти розвитку добровільного страхування

4. Розділ 2. Аналіз сучасного стану добровільного страхування страхової компанії «Арсенал страхування»

5. Розділ 3. Сучасні проблеми та шляхи удосконалення фінансово-економічного розвитку добровільного страхування

6. Висновки.

5. Перелік графічного матеріалу:

Лист 1. Консолідований баланс СК «Арсенал Страхування» за 2022 рік

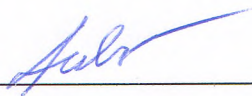
Лист 2. Консолідований баланс СК «Арсенал Страхування» за 2023 рік

Лист 3. Фінансові результати СК «Арсенал Страхування» за 2022 рікб.

Консультанти розділів дипломної роботи (за потреби): немає

7. Дата видачі завдання «20» лютого 2024 р.

Науковий керівник роботи

Дубовіч і.р.

(прізвище,

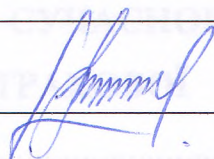
ініціали)

(підпис)

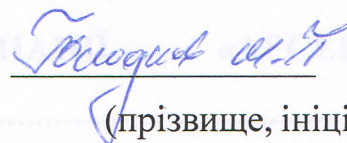
КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Вступ	20.03.24 – 22.03.24	виконано
2	Теоретико-методичні аспекти розвитку добровільного страхування	23.03.24 – 3.04.24	виконано
3	Аналіз сучасного стану добровільного страхування страхової компанії «Арсенал страхування»	4.04.24 – 23.04.24	виконано
4	Сучасні проблеми та шляхи удосконалення фінансово-економічного розвитку добровільного страхування	24.04.24 – 14.05.24	виконано
5	Висновки	15.05.24 – 17.05.24	виконано
6	Список використаних джерел	17.05.24 – 19.05.24	виконано
7	Оформлення роботи	19.05.24 – 22.05.24	виконано

Студент

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Науковий керівник роботи

(підпис)

(прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ.....	5
1.1. Поняття, види та форми добровільного страхування в Україні.....	5
1.2. Теоретичні засади добровільного страхування.....	8
1.3. Основні принципи і положення добровільного страхування.....	10
1.4. Нормативно-правові акти, що регулюють страхування	13
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».....	16
2.1. Фінансово-економічна характеристика страхової компанії	16
2.2. Аналіз страхових надходжень та страхових виплат, пов'язаних із страхуванням.....	25
2.3. Механізм страхування ризиків	28
2.4. Зарубіжний досвід у галузі страхування.....	31
РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ.....	33
3.1. Сучасні фінансово-економічні проблеми розвитку добровільного страхування.....	33
3.2. Заходи щодо удосконалення методів добровільного страхування.....	34
ВИСНОВКИ.....	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	39
ДОДАТКИ.....	43

Реферат

Голоднов М.П. Формування системи фінансових інструментів добровільного страхування (на прикладі страхової компанії «Арсенал страхування»)

Дипломна робота бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка». – Львів, НЛТУ України, – 2024.

Об'єкт роботи – процес удосконалення фінансово-економічної системи щодо страхування в Україні.

Предмет роботи – сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів удосконалення фінансово-економічної системи щодо страхування в Україні.

Мета роботи – розроблення теоретико-методичних та практичних пропозицій щодо вдосконалення системи страхування в Україні (на прикладі страхової компанії «Арсенал страхування»).

У дипломній роботі висвітлено теоретико-методичні аспекти розвитку добровільного страхування. Досліджено поняття та сутність страхування та його видів. Здійснено фінансово-економічний аналіз сучасного стану добровільного страхування страхової компанії «Арсенал страхування». Розроблено пропозиції щодо підвищення ефективності добровільного страхування страхової компанії «Арсенал страхування»

Сторінок 50, вступ, три розділи, висновки, 3 рисунки, 7 таблиць, 40 використаних джерел.

Ключові слова: страхування, страховик, добровільне страхування, сталий розвиток, фінансово-економічні аспекти.

Abstract

Holodnov M.P. Formation of a system of financial instruments of voluntary insurance (the example of the insurance company «Arsenal Insurance»)

Diploma work on the specialty 051 «Economics». - Lviv, NLTU of Ukraine, - 2024.

Object of study - the process of improving the financial and economic system of insurance in Ukraine.

The subject of the work is a set of theoretical, methodological and practical aspects of improving the financial and economic system of insurance in Ukraine.

The purpose of the work is to develop theoretical, methodological and practical proposals for improving the insurance system in Ukraine (on the example of the insurance company Arsenal Insurance).

The thesis covers the theoretical and methodological aspects of the development of voluntary insurance. The concept and essence of insurance and its types are investigated. The financial and economic analysis of the current state of voluntary insurance of the insurance company "Arsenal Insurance" is carried out. Proposals for improving the efficiency of voluntary insurance of the insurance company "Arsenal Insurance" are developed.

Pages 50, introduction, three chapters, conclusions, 3 figures, 7 tables, 40 references.

Keywords: insurance, insurer, voluntary insurance, sustainable development, financial and economic aspects.

ВСТУП

Актуальність теми. Система страхування має важливе значення для захисту населення. Наприклад, туризм, який є частиною економіки країни та допомагає залучати гроші з інших країн, заохочує бізнес інвестувати, створює нові робочі місця тощо. Для того, щоб туризм в Україні успішно розвивався, важливо мати хорошу систему страхування, яка б захищала туристів і бізнес, який займається цією сферою. Це допомагає запобігти фінансовим втратам, якщо виникають проблеми під час подорожі. Саме тому, в наш час все більшого значення набуває розробка методичних рекомендацій

щодо страхування в туризмі. Науковці з України та інших держав світу досліджують теоретичні та практичні аспекти роботи страхових ринків і туристичної діяльності. У своїх дослідженнях вивчають питання, пов'язані зі страхуванням туризму. Дякі вчені, зокрема В.Д. Базилевич, Н.М.Внукова, О.О. Гаманькова мають значний внесок в цьому напрямі.

Незважаючи на деякі теоретичні та методичні розробки, проблематика страхування та їх видів потребує удосконалення. Це важливо для покращення розуміння та практики у сфері страхування .

Завдання:

- вивчити теоретико-методичні аспекти розвитку страхування;
- проаналізувати фінансово-економічні аспекти страхової компанії «Арсенал страхування»;
- дослідити сучасний стан страхування туристів в Україні та інших держав;
- окреслити шляхи удосконалення розвитку страхування.

Об'єкт роботи – процес удосконалення фінансово-економічної системи щодо страхування в Україні.

Предмет роботи – сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів удосконалення фінансово-економічної системи щодо страхування в Україні.

Мета роботи – розроблення теоретико-методичних та практичних пропозицій щодо вдосконалення системи страхування в Україні (на прикладі страхової компанії «Арсенал страхування»).

Методи дослідження: загальнонаукові (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, дедукція, індукція) та спеціальні методи (фінансово-економічні, економіко-математичні, статистичні методи та ін.).

Інформаційну базу досліджень складають дані практичної діяльності підприємства (звіт про фінансові та економічні результати), статистична звітність з страхових платежів, управлінська звітність, план економічного і соціального розвитку, статут підприємства, штатний розклад підприємства,

посадові інструкції працівників підприємства, інформація економічного відділу, законодавча база, літературні джерела та ін.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

1.1. Поняття, види та форми страхування в Україні

У сучасному світі, де бізнес працює за кордоном, а економіка може бути непередбачуваною, дуже важливо навчитися складати ефективні плани та приймати відповідні рішення, щоб розвиватися та досягати успіху в страховій галузі. Це означає, що важливо розуміти, що таке страхування і як воно працює, оскільки різні люди мають різні уявлення про нього. Однозначної відповіді на питання, що таке страхування, немає. Саме тому експерти тривалий час вивчали страхування з різних точок зору. Було створено положення, щоб визначити, що таке страхування та що воно охоплює, але були допущені помилки в розумінні певних аспектів страхування. Важливо постійно вивчати та уточнювати справжнє значення та характеристики страхування в сучасному світі. Страхування – це комплексне поняття, яке охоплює конкретні соціальні та економічні відносини [4].

Зберігати кошти в безпеці, як наприклад товари та будинки, важливо як для людей, так і для компаній. Іноді може бути незрозумілим, як переміщуються гроші, тому потрібно придумати нові способи їх захисту. У сфері страхування люди та компанії укладають угоди, щоб захистити себе від фінансових втрат. Страхова компанія бере на себе відповідальність за ці збитки, якщо трапиться щось погане. Це допомагає запобігти поганим прикметам, якщо бути готовим заздалегідь. В законах України відображені поняття та сутність страхування. Страхування – це спосіб захистити речі людей на випадок, якщо трапиться щось погане. Люди платять гроші страховій компанії, а натомість компанія допоможе їм фінансово, якщо відбулася неприємна чи трагічна ситуація.

Страхування – це спосіб для людей і компаній захистити свої джерела від несподіваних подій, які можуть призвести до втрати грошей. Це

передбачає відкладання грошей у спеціальний фонд і використання їх для допомоги людям, які пережили неприємні події. Це спосіб для кожного розділити ризик чогось поганого.

У своїх працях К. Воблій сказав, що страхування - це коли люди вкладають гроші в спеціальний фонд, який допомагає оплачувати такі послуги, як нещасні випадки чи інші погані події [2]. З цією думкою погоджується А. Кутик. На нашу думку, не завжди вчасно страховик отримує гроші зі страхування. Іноді доводиться чекати, доки закінчиться договір страхування, як, наприклад, зі страхуванням життя до певного віку.

Деякі вчені (С.Осадця та ін.) вважають, що страхування – це коли хтось платить гроші, щоб він чи хтось інший отримають гроші, якщо трапиться надзвичайна ситуація. Страхова компанія також відкладає гроші на це та вживає заходів, щоб зменшити ймовірність небезпечних дій. За потреби вони також можуть отримати допомогу від іншої страхової компанії. С.Осадця зазначає, що страхування передбачає такі аспекти, як відповідальність, економія грошей на надзвичайні ситуації та розподіл ризиків з іншими компаніями. Це допомагає створити мережі безпеки та запобігти проблемам [3]. В наш час, страхування розглядається більше як бізнес, а не як спосіб захисту від фінансових втрат. В. Шахов вважає, що страхування – це спосіб для компаній і громадян заощадити гроші на надзвичайні ситуації та нещасні випадки. Потім ці гроші можна використати на ремонт зламаних деталей або на допомогу людям, які переживають важкі часи в житті. З цього випливає, що спосіб надходження та виведення грошей зі страхової компанії є іншим і більш цікавим. Саме тому вважаємо важливим вивчити це питання, щоб дізнатися більше про те, як відбувається процес системи страхування. Вивчення зв'язку страхування та фінансів може допомогти кожній людині зрозуміти, що таке страхування.

Деякі люди вважають, що страхування – це вид фінансів, що відіграє особливу роль у тому, як гроші переміщуються в економіці. Уважаємо, що, як і фінанси, страхування також залежить від того, як використовуються та

заощаджуються гроші, щоб бути впевненими, що у нас є достатньо для того, що нам потрібно. Страхові гроші призначені для допомоги особі, яка придбала страховку, і для покриття будь-яких потенційних ризиків, узгоджених у договорі. Ось для чого потрібна страховка.

Страхування - це спосіб фінансового захисту компаній і людей від несподіваних подій, таких як стихійні лиха, нещасні випадки або втрата працездатності. Це допомагає покрити витрати на ці заходи, щоб їм не довелося платити за все самостійно [8]. Страхування – це спосіб захистити людей від несподіваних подій, таких як нещасні випадки чи стихійні лиха. Це допомагає створити грошовий фонд для покриття будь-яких збитків, які можуть статися. Страхування може покрити послуги, які мають більшу ймовірність, наприклад, старіння, а також товари, які важче передбачити, наприклад, пожежу в будинку чи автомобільну аварію. Страхування - це спосіб, за допомогою якого громадяни можуть захистити себе та інших фінансово у випадку, якщо трапиться надзвичайна ситуація. Сплачуючи гроші страховій компанії, громадянин можете бути впевнений, що отримаєте компенсацію, якщо станеться конкретна подія. Страхова компанія збирає гроші від багатьох людей, щоб створити фонд, який можна використовувати для допомоги тим, хто зазнав збитків.

Страхування – це спосіб для людей і підприємств об'єднатися і вкласти гроші в спеціальний фонд. Цей фонд використовується, щоб допомогти людям, якщо трапиться надзвичайна ситуація і вони втратять гроші. Страхові компанії мають багато грошей, які допомагають підтримувати стабільність у суспільстві. Це гроші, які використовуються як сітка безпеки, коли сталася надзвичайна ситуація. Страхування – це спосіб управляти цими грошима та використовувати їх для допомоги людям, коли вони цього потребують. Страхування – це коли громадянин платить компанії, щоб вона захистила його від необхідності платити багато грошей, якщо з його речами трапиться щось погане. О.Заруба пояснив, що страхування – це система, коли люди регулярно сплачують кошти, щоб створити фонд, з якого

можна їм допомогти, якщо трапиться надзвичайна ситуація. Це як спосіб поділитися грошима, щоб захистити один одного від несподіваних витрат.

Вивчення страхування допомагає кожній людині зрозуміти, що справа не лише в грошах, а й у дотриманні законів. Страхування – це як обіцянка допомогти захистити речі та гроші громадян, якщо трапиться щось погане, наприклад нещасний випадок чи катастрофа. Це спосіб для людей і компаній переконатися, що вони отримають допомогу, якщо стався нещасний випадок. Це включає в себе багато правил і стосується того, як люди та компанії поведуться з грошима, щоб захистити всіх. Це спосіб для уряду розпоряджатися грошима, щоб переконатися, що про кожного піклуються. Вони збирають гроші з людей, зберігають їх і використовують для допомоги іншим, хто хворий чи поранений, або хто втратив речі внаслідок нещасних випадків. Це як великий збір грошей, який допомагає людям, коли вони цього потребують [1].

1.2. Теоретичні засади добровільного страхування

Добровільне страхування відіграє важливу роль у забезпеченні фінансової стабільності та захисту від ризиків для фізичних осіб та підприємств. У нашому дослідженні розглядаються основні види добровільного страхування, їхні переваги та особливості. Особливу увагу приділяється туристичному страхуванню, його значенню та вигодам для подорожуючих.

У сучасному світі туризм дуже важливий для того, як країни співпрацюють одна з одною та розвиваються. Це допомагає країнам стати партнерами, а людям легше подорожувати та дізнаватися про різні місця і відпочивати. Коли людина відвідує різні країни та дізнається про їх культуру та природу, зазвичай це відбувається через туризм і рекреацію. Туризм і рекреація допомагає країнам заробляти більше грошей та покращувати життя населення. Чим багатша країна, тим більше людей з цієї країни, ймовірно, подорожуватиме [6].

Ось чому туризм є важливою темою для урядів і допомагає покращити економіку. Незважаючи на те, що було проведено багато досліджень, важливо чітко розуміти різні типи туристичної діяльності та галузі. Це включає в себе знання різниці між такими термінами, як «індустрія туризму», «туристична діяльність», «туризм», і те, як вони пов'язані. Індустрія туризму справді важлива, оскільки вона приносить країні багато грошей, допомагає створювати нові робочі місця та дозволяє людям дізнаватися про різні культури та історію. Крім того, важливо розуміти, що розвиток туризму може мати як позитивні, так і негативні наслідки для суспільства, економіки та навколишнього природного середовища. Туризм передбачає співпрацю багатьох різних компаній, таких як туристичні компанії, готелі, ресторани та банки. Тому краще говорити про індустрію туризму, яка допомагає людям, які хочуть подорожувати заради особистого задоволення.

В наш час, громадяни, які відпочивають під час відпустки, зазвичай залишаються у своїй країні. Вчені вважають туристами, тих, які подорожують в інше місце, щоб заробити гроші з того місця, де вони зупинилися. Про це важливо думати під час вивчення туризму.

В Україні турист – це той, хто подорожує в межах України або в іншу країну на термін до року без роботи за оплату праці, і він повинен виїхати відповідно до угоди, чи закінчення терміну дії візи. Туроператори та турагенти – це компанії, які допомагають людям спланувати та забронювати відпустку. Вони зобов'язані дотримуватися законів України, які регулюють їхню діяльність, і забезпечують надання якісних послуг туристам. Це означає, що туристичні пам'ятки – це головне, що приваблює людей відвідати певне місце, оскільки вони пропонують різноманітні послуги, такі як транспорт, житло, їжа та розваги в одному пакеті.

У багатьох країнах, туристи мають придбати страховку. Туристи можуть придбати власну страховку та надати підтвердження туристичній компанії. Усі туроператори та турагенти повинні дотримуватися цих правил. Державні органи влади слідкують за тим, щоб усі дотримувалися закону,

коли йдеться про організацію турів і туристичних послуг. Вони гарантують, що туристичні послуги відповідають стандартам, мають відповідні ліцензії, дотримуються правил і відповідають нормам. Якщо виявляють будь-які проблеми чи порушення, то накладаються штрафи або вживаються відповідні заходи для їх усунення. Як і будь-який бізнес, туризм – це створення та продаж продуктів та послуг для задоволення потреб людей. Відповідно до законів України послуги поділяються на два типи, залежно від того скільки вони пропонуються та виробляються, і що станеться, якщо їх не продати туристам [5].

Туристична послуга - це те, що людина може використовувати лише в тому місці, де воно надається, наприклад, екскурсія чи шоу. Туристичний продукт, з іншого боку, можна придбати де завгодно, але використовувати його можна лише в місці, де пропонуються послуги. Купуючи туристичну путівку, громадянин отримує продукт, який дозволяє отримати різноманітні послуги. Індустрія туризму допомагає підприємствам у регіоні, підтримуючи малі та середні підприємства та розвиваючи такі сектори, як транспорт, будівництво та сільське господарство. З кожним роком все більше туристів відвідують різні місця. Дослідники вивчають, чого хочуть і на що сподіваються туристи, їдучи у відпустку, щоб змogli запропонувати найкращі послуги. Важливо захистити підприємства, які обслуговують туристів, щоб вони змogli продовжувати добре працювати, навіть якщо трапиться щось несподіване.

1.3. Основні принципи і положення добровільного страхування

Страхові компанії пропонують різні типи страхування для різних сфер, наприклад для бізнесу та індустрії туризму. Страхування допомагає захистити компанії та туристів від несподіваних подій, які можуть відбутись від нещасних випадків чи стихійного лиха. Це важлива частина забезпечення безпеки та захисту кожного громадянина під час подорожі.

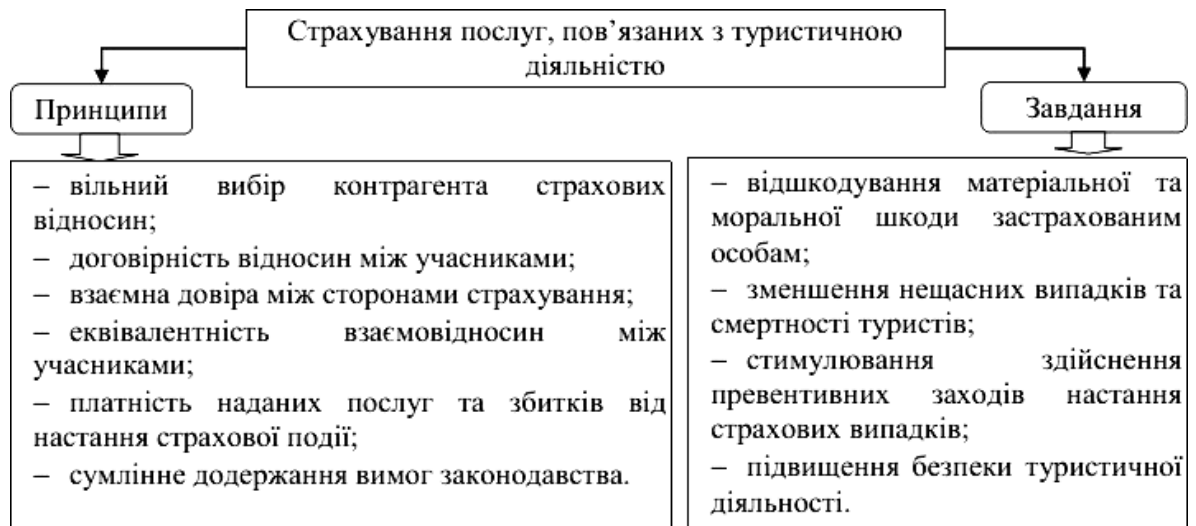

Рис. 1.1. Принципи та завдання страхування послуг, пов'язаних з туристичної діяльності

Джерело: Розроблено на основі наукових джерел [4, 5 і 6]

На дії людей в індустрії туризму часто впливають значення, які знаходяться поза їхнім контролем, що може спричинити проблеми як для туристів, так і для компаній, які організують подорожі. У деяких країнах, наприклад в Україні, уряд встановлює правила, щоб забезпечити безпеку туристичних поїздок [4]. Це допомагає переконатися, що про туристів піклуються, а їхні речі захищені. Це також допомагає індустрії туризму розвиватися та ставати важливою частиною економіки.

Отже, розглядаючи страхування для туризму, суспільство повинно розуміти, що означає страхувати послуги для туристів і хто бере участь у захисті їх майна. Іншими словами, страхування послуг туристичної діяльності – це система, яка допомагає захистити туристів і компанії в туристичній індустрії, надаючи страхове покриття та допомогу в разі несподіваних подій. Це передбачає юридичні та фінансові відносини між страховиками, власниками страхових полісів і компаніями допомоги.

Туристична діяльність передбачає багато ризиків, які можуть вплинути як на туристів, так і на місця, які вони відвідують. Ці ризики можуть включати нещасні випадки, екологічні проблеми, проблеми зі здоров'ям і навіть політичні заворушення. Для туристичних компаній важливо

враховувати всі ці ризики, а також те, як вони можуть захистити себе та своїх клієнтів. Оскільки існує багато ризиків, коли люди вирушають у подорожі, ймовірно, що туристам може знадобитися допомога від їхньої страховки. Деякі звичайні ситуації, коли може знадобитися страхування, включають отримання медичної допомоги внаслідок нещасного випадку або хвороби, втрату працездатності через нещасний випадок, втрату багажу чи важливих документів, необхідність оплати збитків або травм, завданих туристам, необхідність скасування поїздки через раптову подію або передчасне завершення поїздки через нещасний випадок чи хворобу. Для компаній, які здійснюють перевезення туристів, важливо мати страховку на випадок, якщо під час подорожі станеться аварія тощо [2].

Тип страхування, який потрібний для громадян, залежить від ризиків, від яких кожний хоче себе захистити. Під час подорожі можуть статися крадіжки, нещасні випадки та нечесна поведінка з боку туристичних компаній чи інших людей. Якщо сталися неприємні ситуації, то є можливість попросити страхову компанію допомогти людині покрити витрати. Туристичні агентства зазвичай намагаються допомогти громадянам, якщо під час подорожі стався нещасний випадок. З причин, які складно передбачити, наприклад, стихійні лиха, політичні дії тощо, туристам важливо мати страховку під час подорожі. Ця страховка покриває медичні витрати, лікування, поїздки швидкої допомоги, ліки та навіть транспортування додому, якщо це необхідно. Законодавством України, передбачено обов'язкове страхування, забезпечення безпеки для туристів, якщо під час їхньої подорожі станеться щось несподіване [12].

Страхування від нещасних випадків також є дуже важливим. Це допомагає покрити витрати, якщо хтось постраждає або загине внаслідок нещасного випадку. Цей тип страхування, як правило, призначений для подорожі, і він може допомогти покрити, наприклад, медичні витрати, якщо людина не може працювати через травму. Якщо громадянин володіє транспортним засобом, наприклад автомобілем або мотоциклом, він також

потребує страховки для покриття будь-якої шкоди, яка може завдати під час водіння. У різних країнах існує особливий вид страхування під назвою «Зелена карта», який забезпечує страхування водіїв з інших країн. Ця страховка визнана всіма країнами-учасницями міжнародної системи страхування та гарантує покриття у разі нещасного випадку. Страхові компанії об'єднуються в бюро, як-от Бюро автомобільного страхування в Україні, щоб розглядати претензії та відшкодовувати збитки, завдані водіями з інших країн. Коли людина вирушає в подорож, відповідно є певні ризики, які можуть трапитися, наприклад, людині доведеться повернутися додому раніше або спізнитися на рейс. Людина може придбати страховку, щоб захистити себе від цих ризиків.

Існує два типи страхування для туристів: перший, коли вони оплачують послуги наперед і отримують відшкодування пізніше, та інший, коли страхова компанія допомагає людині безпосередньо, коли сталася неприємна ситуація. У багатьох країнах, у тому числі в Україні, є допомога для туристів, коли вони цього потребують. Ця допомога – це перелік послуг, які надаються в екстрених випадках під час подорожі, наприклад медична, технічна чи фінансова допомога. Людина, яка має страховку, може вибрати різні рівні допомоги залежно від того, що їй потрібно.

Страхові компанії вирішують, які види страхування вони пропонують і скільки варіантів є. Вартість поліса страхування подорожей залежить від обраного людиною рівня покриття, а також від таких чинників, як вік людини, чи бере вона участь у ризикованих заходах і куди подорожує. Основними чинниками, які визначають, скільки грошей людина отримає від страхування, є: причина поїздки людини, скільки їй років, як довго вона перебуває та будь-які обмеження на покриття. страхова компанія заплатить менше, якщо людина старшого віку, якщо вона залишається на довший період або якщо є певні витрати, які вони не покривають.

1.4. Нормативно-правові акти, що регулюють страхування

Для забезпечення правил страхування, має бути належне нормативно-правове регулювання. Уряд має розробити правила та плани щодо роботи страхових компаній і переконатися, що вони мають достатньо грошей для виконання своїх програм. В наш час в Україні немає належної системи, щоб стежити та контролювати їх [24]. Це лише незначна частина того, як держава має наглядати за страховим ринком і різними видами страхування, які пропонують компанії. Державне регулювання страхового ринку – це коли уряд встановлює правила та вказівки щодо того, як страхові компанії можуть працювати. Це включає такі методи, як забезпечення того, щоб страхові компанії мали достатньо грошей для оплати претензій, отримання схвалення від уряду на пропонування певних видів страхування та контроль, щоб переконатися, що вони дотримуються всіх правил. Уряд також перевіряє, чи страхові компанії є фінансово стабільними та здатними покрити будь-які претензії, які можуть виникнути.

В Україні діють правила, які гарантують, що страхові компанії дотримуються законів України та надають якісні послуги клієнтам. Уряд перевіряє страхові компанії, щоб переконатися, що вони роблять все правильно та захищають інтереси людей, які мають страхування. Органи страхового нагляду перевіряють страхові компанії, щоб переконатися, що у них достатньо грошей для оплати претензій. Вони також дають поради щодо того, як страхові компанії повинні використовувати свої гроші, вирішують, чи можуть вони продавати певні види страхування, і затверджують, скільки вони можуть стягувати за страхування.

Національна комісія відповідає за розробку та впровадження правил для страхової галузі. Вони реєструють страхові компанії, видають їм ліцензії на продаж страхування та слідкують за дотриманням правил. Кабінет міністрів України разом з іншими урядовими відомствами, такими як Міністерство фінансів і Національний банк, разом працюють над створенням правил і норм страхування в країні. Вони також вирішують, які страхові

компанії можуть працювати та які види страхування вони можуть запропонувати. Розробити та затвердити ці правила сприяють Верховна Рада України та інші комітети. Національний банк України створює правила використання грошей, Держфінмоніторинг перевіряє, чи страхові компанії дотримуються правил з грошима, Антимонопольний комітет слідкує за чесною конкуренцією страхових компаній, служба безпеки України та Міністерство внутрішніх справ розслідують і притягають до відповідальності порушників. Наприклад, правила туристичної галузі країни визначені законом України «Про туризм» [15].

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»

2.1 Фінансово-економічна характеристика страхової компанії

Страхова компанія «Арсенал страхування» – одна з найбільших страхових компаній України. Вони пропонують багато різних продуктів і послуг, щоб допомогти людям і компаніям захистити себе та свої гроші. З 2005 року страхова компанія «Арсенал страхування» має філію в Україні під назвою «Дніпро». Підприємство є акціонерним товариством і є приватною власністю. Правила та інструкції для компанії викладені в її статуті. Компанії потрібна спеціальна ліцензія від уряду України для того, щоб надавати страхування [19].

Для дотримання правил і законів України страхова компанія: а) співпрацює з державними та неурядовими організаціями в Україні та за кордоном; б) укладає договори страхування, оформляє страхові поліси; в) здійснює іншу діяльність, що не суперечить законодавству України, що сприяє виконання завдань, розвиток матеріально-технічної, соціальної бази та зміцнення фінансово-економічної ситуації.

У Запоріжжі «Арсенал страхування» входить до п'ятірки найбільших виплат за страховими відшкодуваннями. Запорізька філія є найбільш успішною в компанії, приносить більше половини всіх виплат. Раніше в Україні існувала страхова компанія «ВЕСКО». У 2012 році вони змінили назву на «Арсенал страхування», тому що їх купила велика міжнародна страхова група. У грудні 2012 року страхова компанія «Арсенал страхування» отримала дозвіл на покупку двох страхових компаній в Україні «ВЕСКО» та «Українського страхового альянсу». Групі «Арсенал страхування» належить контрольна частка VESCO, а також частка в «УкрСиббанку». Вони працюють у страховій галузі Запорізької області 12

років і мають кваліфіковану команду, яка допомагає їм залишатися на вершині ринку.

На рис. 2.1 показано, скільки кожного виду страхування компанія має у своєму портфелі.

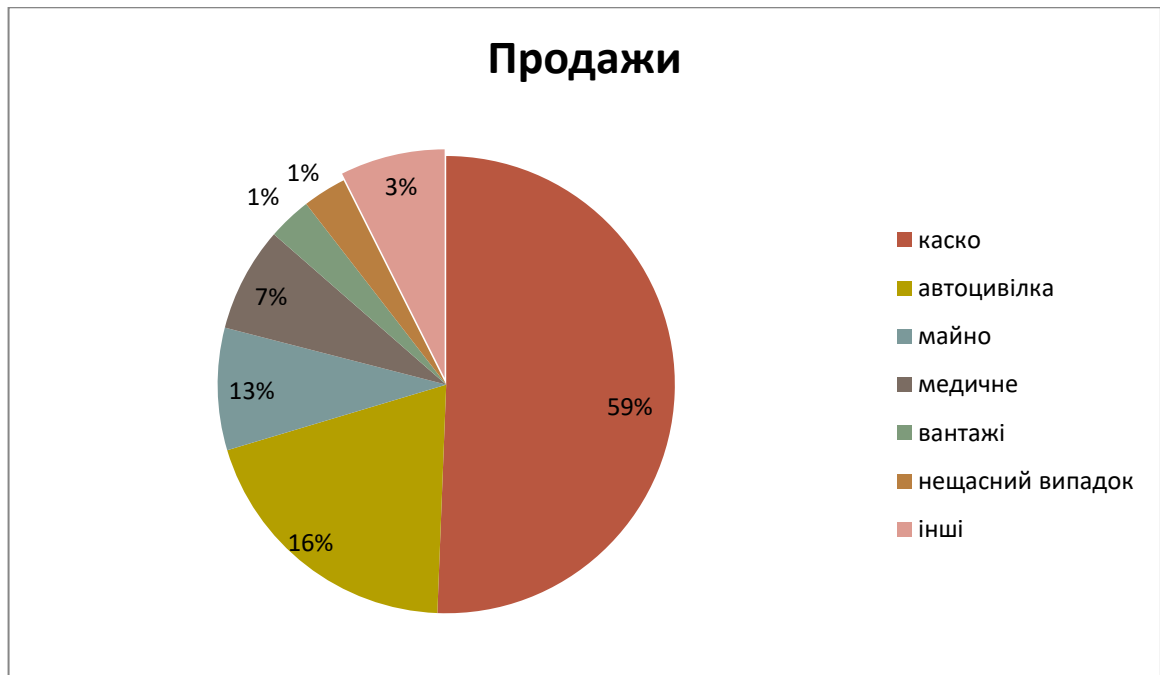

Рис. 2.1 Структура страхового портфеля за видами страхування компанії «Арсенал страхування» у 2022 році

Джерело: розробка автора на основі даних підприємства

Фінансовий аналіз компанії дає можливість побачити, наскільки ефективно працює страхова компанія. В Україні існують правила щодо того, як компанії мають показувати свою фінансову інформацію, як наприклад, список своїх активів і боргів, скільки грошей вони заробили, звідки їхні гроші та пояснення до всього цього [10]. Нами була використана ця інформацію від «Арсенал страхування», щоб дізнатися, як вони діяли в період 2020-2022 роках. З нашого дослідження можна зробити певні висновки, наскільки ефективно працював «Арсенал страхування» у фінансовому плані в період 2020 по 2022 роки. Насамперед слід звернути увагу, наскільки стабільні їхні фінанси, поглянувши на їхній баланс. Операційний цикл – це час, який потрібний компанії, щоб придбати товари,

необхідні для виробництва продуктів, продати ці продукти та отримати гроші від продажу. Це як цикл перетворення грошей на продукти, а потім повернення цих продуктів на гроші.

$$ГК \Rightarrow З \Rightarrow В \Rightarrow ГП \Rightarrow ГК, \quad (2.1)$$

де ГК – грошові кошти; З – запаси; В – виробництво; ГП – готова продукція.

Власні оборотні кошти є частиною оборотних коштів компанії «Арсенал страхування», яка фінансується за рахунок власного та еквівалентного капіталу. Обсяг оборотних коштів визначається як різниця між власним і прирівняним до нього капіталом і вартістю основних фондів підприємства:

$$ВОК = ВК - Вн.а, \quad (2.2)$$

де ВК – власний та прирівняний капітал, грн. (ф.№1 р.(380+430+630)) .

Вн.а – вартість необоротних активів, грн. (ф.№1 р.080).

Розрахуємо ВОК (тис. грн.):

$$ВОК (2020) = 140642 + 181526 - 4501 = 290723;$$

$$ВОК (2021) = 180854 + 255671 - 5306 = 394493;$$

$$ВОК (2022) = 221790 + 325679 - 57583 = 489886.$$

Необхідною умовою фінансової стійкості підприємства є позитивне значення суми власних обігових коштів, тобто $ВОК > 0$.

Щоб зрозуміти, наскільки щось є фінансово стабільним, можна поглянути на такі цифри, як коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами (Кзвк). Це число показує, яка частина грошей, що використовуються для оплати послуг, надходить із власних заощаджень компанії.

$$Кзвк = ВОК / Вок, \quad (2.3)$$

де ВОК – власні обігові кошти, грн. Вок – вартість обігових коштів підприємства на початок (кінець) періоду, грн.(ф.№1 р.(260+270)).

Розрахуємо Кзвк:

$$Кзвк (2020) = 290723 / (317230 + 319) = 0,915552;$$

$$K_{звк} (2021) = 394493 / (427660 + 404) = 0,921575;$$

$$K_{звк} (2022) = 489886 / (528771 + 1601) = 0,923665.$$

- коефіцієнт маневрености (Км) визначає частку запасів у складі власних обігових коштів і обчислюється за формулою:

$$K_m = Z / \text{ВОК}, \quad (2.4)$$

де Z – вартість запасів підприємства на початок (кінець) періоду, грн.(ф.№1 р.(100+120+130+140)).

ВОК – обсяг власних обігових коштів на початок (кінець) періоду, грн.

Розрахуємо Км:

$$K_m (2020) = 261012 / 290723 = 0,897803;$$

$$K_m (2021) = 744 / 394493 = 0,914011;$$

$$K_m (2022) = 1200 / 489886 = 0,981688.$$

- коефіцієнт автономії (Кавт) характеризує фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування в загальній сумі джерел його коштів.

Обчислюється цей коефіцієнт за формулою:

$$K_{авт} = \text{ВК} / \text{П}, \quad (2.5)$$

де ВК – власний та прирівняний до нього капітал підприємства на початок (кінець) періоду, грн. (ф.№1 р.380+430+630). П – загальна величина пасивів підприємства на початок (кінець) періоду, грн. (ф.№1 р.640).

Розрахуємо Кавт:

$$K_{авт} (2020) = (140642 + 181526) / 348994 = 0,923133;$$

$$K_{авт} (2021) = (180854 + 255671) / 470096 = 0,928587;$$

$$K_{авт} (2022) = (221790 + 325679) / 587955 = 0,931141.$$

- коефіцієнт співвідношення власних та залучених джерел коштів (Кв/з) відображає забезпеченість заборгованості підприємства власними джерелами коштів і обчислюється за формулою:

$$K_{в/з} = \text{ВК} / (\text{ДЗ} + \text{ПЗ}), \quad (2.6)$$

де ДЗ – довгострокові зобов'язання підприємства на початок (кінець) періоду, грн.(ф.№1 р.480); ПЗ – поточні зобов'язання підприємства на початок (кінець) періоду, грн. (ф.№1 р.620).

Розрахуємо Кв/з:

$$\text{Кв/з}(2020)=322168/(9732+17094)=12,00954;$$

$$\text{Кв/з}(2021)=436525/(11118+22453)=13,00304;$$

$$\text{Кв/з}(2022)=322168/(12210+28276)= 7,957516$$

Якщо компанія має більше грошей, ніж вона винна, це означає, що компанія є фінансово стабільною. Ми можемо показати цю інформацію в таблиці під назвою таблиця 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка фінансової стійкості «Арсенал страхування» за 2020-2022 рр

№	Показники	Роки			Відхилення 2022- 2020	ТР% 2022- 2020
		2020	2021	2022		
1.	Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними обіговими коштами	0,915522	0,921575	0,923665	0,008143	100,89%
2.	Коефіцієнт маневреності	0,897803	0,914011	0,981688	0,08389	109,34%
3.	Коефіцієнт автономії	0,923133	0,928587	0,931141	0,008008	100,87%
4.	Коефіцієнт співвідношення власних та залучених джерел коштів	12,00954	13,00304	7,957516	-4,05202	66,26%

Джерело: розробка автора на основі даних підприємства

Фінансовий стан компанії покращився з 2020 по 2022 роки, за винятком коефіцієнта залучення власних коштів. Збільшився обсяг оборотних активів, профінансованих за рахунок власних оборотних коштів, що зробило компанію більш незалежною. Проте компанія мала менше забезпечення своїх боргів. Ліквідність означає, наскільки легко компанія може перетворити свої активи на готівку для погашення боргів.

Коефіцієнти ліквідності показують, наскільки фінансово стабільна компанія як зараз, так і в неочікуваних ситуаціях. Коефіцієнт абсолютної ліквідності (Kabs.1) показує, наскільки легко компанія може погасити свої борги наявними грошовими коштами та активами [17]. Це допомагає нам

зрозуміти, чи може компанія виконати свої короткострокові фінансові зобов'язання. Формула для розрахунку цього коефіцієнта полягає в поділенні грошових коштів компанії та їх еквівалентів на її поточні зобов'язання. Здорове співвідношення становить від 0,2 до 0,35.

Якщо коефіцієнт нижче 0,2, це означає, що компанії можуть бути складні умови для вчасної оплати боргів.

Розрахуємо $K_{abs.1}$ за 2020, 2021 та 2022 роки. Коефіцієнт критичної ліквідності ($K_{kr.1}$) показує, наскільки добре підприємство може оплачувати свої рахунки, якщо воно раптом втратить здатність продавати свою продукцію. Це допомагає нам зрозуміти, чи може компанія сплатити свої борги, навіть якщо вона не може продати свої запаси. Щоб підрахувати це, нам потрібно подивитися на якість активів і боргів компанії. Це спосіб підрахувати, наскільки добре компанія може вчасно оплачувати свої рахунки та борги. Формула розглядає фінансові інвестиції компанії, дебіторську заборгованість і поточні активи.

Мета полягає в тому, щоб мати коефіцієнт більше одиниці, що означає, що компанія перебуває в хорошому фінансовому стані. Розрахунок передбачає додавання різних фінансових показників за кожен рік, щоб побачити, чи здатна компанія виконати свої фінансові зобов'язання.

Ми перевіряємо, наскільки легко страхова компанія «Арсенал страхування» може оплачувати свої рахунки, вивчаючи їхню фінансову інформацію. Ми створюємо діаграму з цифрами, щоб змогли краще це зрозуміти (Таблиця 2.2)

Таблиця 2.2

Динаміка ліквідності «Арсенал страхування» за 2020-2022 рр..

№	Показники	Роки			Відхилення 2022- 2020	TP% 2022- 2020
		2020	2021	2022		
1.	Коефіцієнт абсолютної Ліквідності	0,377061	0,304432	0,297261	-0,0798	78,84%
2.	Коефіцієнт критичної Ліквідності	0,628263	0,509664	0,389847	-0,2384	62,05%

3.	Коефіцієнт покриття	2,155968	1,849819	1,822026	-0,3339	84,51%
----	---------------------	----------	----------	----------	---------	--------

Джерело: розробка автора на основі даних підприємства

З таблиці 2.2 видно, що у 2022 році у страхової компанії «Арсенал страхування» було менше грошей порівняно з 2020 роком. Це означає, що їм було важче оплачувати рахунки та інші витрати. Загалом їх здатність використовувати готівку та депозити для платежів знизилася приблизно на 24,86 відсотка. Це може ускладнити заробіток компанії. Показники рентабельності показують, наскільки успішно компанія отримує гроші від своєї діяльності.

Одним із таких показників є прибутковість ресурсів, яка показує, скільки прибутку компанія отримує від своїх інвестицій. Щоб розрахувати це, треба поділити прибуток від звичайної діяльності на середню вартість активів компанії та помножити на 100%. Наприклад, у 2020 році рентабельність ресурсів становила 0,29%, у 2021 році – 0,33%, у 2022 році – 0,85%. Рентабельність ресурсів (активів) за чистим прибутком показує, скільки прибутку отримує компанія з кожного вкладеного в її активи долара [32].

Розраховується шляхом ділення чистого прибутку на загальну суму активів і множення на 100%. Наприклад, у 2020 році компанія отримала 20,04 цента прибутку на кожен долар, інвестований в активи. Рентабельність власного капіталу (ROE) показує, скільки прибутку отримує компанія на кожен долар власних інвестованих грошей. Рентабельність реалізованої продукції (Rpr) показує, скільки прибутку отримує компанія на кожен долар, витрачений на виробництво та продаж продукції.

Розраховується шляхом ділення прибутку від реалізації на загальну ціну реалізації та множення на 100%. Rpr на 2020 рік становить 0,15%, на 2021 рік – 0,16%, на 2022 рік – 0,20%. Це показує, скільки прибутку отримала компанія порівняно з її загальними витратами за кожен рік. З знайдених чисел складемо діаграму з різними знаками (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка рентабельності «Арсенал страхування» за 2020-2022 рр., %

№	Показники	Роки			Відхилення 2022- 2020	ТР% 2022- 2020
		2020	2021	2022		
1.	Рентабельність ресурсів (активів) підприємства за прибутком від звичайної діяльності (%)	0,29	0,33	0,85	0,56	293,10%
2.	Рентабельність ресурсів за чистим прибутком (%)	20,04	17,57	14,96	-5,08	74,65%
3.	Рентабельність власного капіталу (%)	21,70	18,92	16,06	-5,64	74,01%
4.	Рентабельність реалізованих послуг за прибутком від операційної діяльності(%)	0,15	0,16	0,20	0,05	133,33%

Джерело: розробка автора на основі даних підприємства

З таблиці 2.3, випливає, що сума прибутку, отримана за кожен інвестований долар, значно зросла у відсотках, хоча фактична сума прибутку лише трохи зросла. Те ж саме сталося з прибутком, отриманим за кожен долар, витрачений на продаж продукції. Інші показники, такі як рентабельність ресурсів і рентабельність власного капіталу, також знизилися. Ці показники показують, наскільки добре компанія використовує свої ресурси та фінансування. Рентабельність ресурсів (RV) показує, скільки прибутку отримує компанія за кожен долар, витрачений на ресурси, тоді як ROI показує, скільки прибутку компанія отримує за кожен долар, витрачений на основні засоби [14].

Щоб зрозуміти, наскільки успішно працює бізнес, розрахуємо RV для 2020, 2021 та 2022 років., відповідно дивимося, скільки грошей вони заробляють у порівнянні з тим, скільки витрачають на такі товари, як будівля та обладнання. Можна побачити, як швидко можуть використати свої гроші,

щоб заробити більше грошей. Чим швидше зможуть це зробити, тим краще зможуть розпоряджатися своїми грошима. Це допомагає нам побачити, наскільки ефективно вони використовують свої ресурси. Переглядаючи ці цифри, можемо побачити, наскільки добре компанія розпоряджається своїми грошима та отримує прибуток. Розраховується шляхом ділення чистого прибутку на середню кредиторську заборгованість. Обчислюючи ці цифри щороку, можемо побачити, наскільки добре компанія керує своїми боргами та заробляє гроші.

На основі статистичної інформації в балансі та фінансових результатах компанії, можна скласти таблицю важливої інформації (Таблиця 2.4)

Таблиця 2.4

Динаміка ділової активності компанії «Арсенал страхування» за 2020 - 2022 рр.

№	Показники	Роки			Відхилення 2022- 2020	ТР% 2022- 2020
		2020	2021	2022		
1	Ресурсовіддача	0,713067	0,816573	0,884028	0,17096	123,98%
2	Фондовіддача	71,79073	96,26216	94,62981	22,8391	131,81%
3	Коефіцієнт оборотності обігових коштів	1,361214	1,456535	1,563508	0,20229	114,86%
4	Період одного обороту обігових коштів	268,1431	250,5948	233,4494	-34,6937	87,06%
5	Коефіцієнт завантаження обігових коштів	0,734639	0,686561	0,639587	-0,09505	87,06%
6	Рент-сть обігових коштів	-0,07071	0,01564	0,016283	0,08699	-23,03%
7	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	7,270727	8,781426	10,60058	3,32985	145,80%
8	Середній строк обороту дебіторської заборгованості	50,20131	41,56501	34,43208	-15,7692	68,59%
9	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	54,931	61,05464	72,1958	17,2648	131,43%
10	Середній строк обороту кредиторської заборгованості	6,6447	5,978251	5,055696	-1,589	76,09%
11	Коефіцієнт оборотності	1,341697	1,428303	1,514681	0,17298	112,89%

Джерело: розробка автора на основі даних підприємства

З таблиці 2.4, можна зрозуміти, що бізнес компанії досить успішний. Вони заробляють більше грошей порівняно з вартістю своїх активів і ефективніше використовують свої ресурси. Компанія також швидше продає свою продукцію, що допомагає їй заробляти більше грошей. Гроші, які ми заробляємо, використовуючи свої ресурси, перетворилися з невеликих втрат на невеликі зароблені [20]. Час, потрібний для отримання грошей від клієнтів, збільшився, а це означає, що компанія заробила більше грошей порівняно з сумою, яку їй заборгували. Це також призвело до скорочення середнього часу, необхідного для збору грошей. Сума грошей, яку компанія заробляла на кожен долар інвестицій, також зросла.

2.2. Аналіз страхових надходжень та страхових виплат, пов'язаних із страхуванням

Для того, щоб страхування послуг для туристів добре працював в Україні, національний страховий ринок має організовуватись ефективно, а всі залучені сторони повинні співпрацювати. Також важливо враховувати, як індустрія туризму впливає на кількість людей, які отримують страхування. Чим більше людей подорожує, тим більше страхових полісів буде продано. Аналізуючи зміни страхового ринку за ці роки та зосереджуючись на вдосконаленні страхування для туристів, можемо переконатися, що система страхування послуг для туристів є успішною [28]. У світі туризму важливо знати, що галузь швидко розвивається. У 2022 році рекордна кількість понад 1,1 мільярда людей здійснила міжнародні подорожі, що на 45 мільйонів більше, ніж у попередньому році. Цей темп зростання в 5% був вищим, ніж очікувалося. Того року найбільше зріс туризм у країнах Америки, Азіатсько-Тихоокеанського регіону та Європи. Зокрема, Північна Америка та Південна Азія мали найвищі темпи зростання. Україна має великий потенціал для залучення туристів і розвитку цікавих заходів для людей. Проте з туристичною метою в Україну приїжджає недостатньо.

Усього страхових компаній, у тому числі:	398	411	446	469	450	456	442	414	407	382	361
-зризикового страхування	348	356	381	396	378	389	378	352	345	325	312
-зістрахування життя	50	55	65	73	72	67	64	62	62	57	49

Джерело: розробка автора на основі даних підприємств

Через зменшення кількості іноземних туристів, які відвідують Україну, впав і ринок туристичного страхування. У 2021 році звернень за допомогою на проїзд було менше порівняно з попереднім роком. Розвитку туристичного страхування перешкоджають такі чинники, як недостатня обізнаність про туристичне страхування, відсутність довіри до страхових компаній, закони, які потребують вдосконалення, недотримання законодавства про страхування, а також те, що люди мають менше грошей на страхування подорожей через меншу кількість туристів, які відвідують Україну. Саме тому вважаємо, що сьогодні слід здійснювати спеціальне страхування для людей, які працюють у туристичній галузі [25].

Страхові компанії намагаються зробити свої продукти дешевшими, щоб залучити більше клієнтів і заробити більше грошей, але це може призвести до обмеженого покриття та зниження якості. Це також може призвести до затримок або неповної допомоги для клієнтів, коли вона їм потрібна. Люди, які працюють у страхових компаніях і туристичних агентствах, не завжди можуть бути добре підготовленими, що також може вплинути на якість страхових продуктів, які вони пропонують. Важливо, щоб туристичні агенції вибирали страхові компанії не тільки на основі вартості, а щоб забезпечити належний захист своїх клієнтів. Існують проблеми щодо забезпечення безпеки туристів у туристичній індустрії, оскільки немає достатньо хороших способів їх захисту. Страховий ринок країни не дуже розвинений, і важко визначити, які страхові компанії заслуговують на довіру. Щоб вирішити ці проблеми, можемо навчити людей страхуванню, зробити країну більш стабільною та розвинутою, вдосконалити закони про

страхування та туризм, навчити більше експертів у сфері страхування, створити фонди для допомоги туристам у складній ситуації та змусити уряд підтримати страховий ринок.

Зі страхуванням подорожей в Україні чимало проблем. Ці проблеми заважають покращенню. Наприклад, міжнародні компанії, які “відбирають” бізнес у місцевих, призводить до банкрутства деяких українських страхових компаній. Уряд має внести деякі зміни, щоб сприяти зростанню страхового ринку та полегшити людям отримання туристичної страховки. Туристичні компанії можуть допомогти, розповідаючи людям про важливість страхування подорожей, яке забезпечить їм безпеку під час подорожі. Цей план також повинен сподобатися туристичним компаніям, оскільки він допоможе їхнім клієнтам отримати допомогу, якщо під час подорожі стануться неприємні ситуації. Це змусить більше людей захотіти користуватися їхніми послугами [14].

Пояснюючи людям важливість захисту своїх речей і здоров'я під час подорожі, можемо покращити туристичне страхування та запобігти неочікуваним витратам. Коли люди вирушають у подорож, вони можуть придбати страховку, щоб бути впевненими в безпеці та захисті, якщо трапиться щось погане. На вибір туристів є багато різних видів страхування.

2.3. Механізм страхування ризиків

Страхування – це те, що фінансово допомагає захистити людину у разі, якщо трапиться надзвичайна ситуація. Погане, що може статися, називають ризиком. Чим більша ймовірність того, що станеться щось неприємне, тим більше страхування може знадобитися, щоб захистити людину. Ризик – це коли в майбутньому може статися щось погане, що може коштувати грошей. Страхування допомагає захиститися від цих ризиків, виплачуючи гроші зі спеціального фонду, якщо трапиться щось неприємне.

Ризик полягає в тому, що людина стикається з ризиками в повсякденному житті. Коли ми усвідомлюємо, що існують ризиковані

ситуації, людина придумує способи, як позбутися ризику, або зменшити його, наскільки це можливо. Це дуже важливо, коли люди намагаємося вирішити грошові проблеми.

Існує два основних типи ризиків – ті, які покриваються страхуванням, і ті, які не покриваються. Деякі значення можна застрахувати, як наприклад, нещасні випадки чи стихійні лиха, які ймовірно можуть статися. Інші приклади, такі як послуги, які дуже мало ймовірні, не можуть бути застраховані.

Щоб вирішити, чи можна щось застрахувати, нам потрібно розглянути кілька аспектів.

По – перше, ризик має полягати в тому, що ймовірно трапляється часто.

По – друге, ризик має бути непередбачуваним. Це означає, що річ, яка страхується, вже не може бути під загрозою.

По – третє, обидві сторони страхового договору не знають, коли або скільки збитків станеться в майбутньому.

По – четверте, для прогнозування та встановлення страхових премій дані збираються та аналізуються, щоб зрозуміти ймовірність виникнення певних ризиків.

По – п'яте, страховий випадок має відбуватися випадково і не залежати від чийось дій. Час події непередбачуваний і може відбутися будь-коли.

По – шосте, потрібно з'ясувати, наскільки поганими будуть наслідки події, щоб вирішити, скільки страхового покриття потрібно. Загальний розмір ризику, який бере на себе страхова компанія, представлений страховою сумою, зазначеною в договорі.

По – сьоме, подія, від якої людина отримує страховку, не може бути чимось дійсно величезним і катастрофічним, що вплине на багатьох людей.

Вартість ризику – це те, скільки грошей компанія може заплатити за страхування. страхова компанія дивиться, наскільки ризикований бізнес, і на

основі цього розраховує ціну. Вони відстежують будь-які зміни в ризиках і використовують цю інформацію, щоб визначити, скільки стягувати за страхування. Наприклад, це допомагає захистити підприємства туристичної галузі від подій, які можуть зашкодити їхнім фінансам [16].

Страхування допомагає захистити такі аспекти, як будівлі, обладнання та гроші, від пожеж та інших стихійних лих. Це також допомагає покрити витрати, якщо хтось вкраде або пошкодить їм. Крадіжка речей, які належать іншим, навмисне викликання страху та збентеження, навмисне пошкодження елементів – усе це може бути покрито страхуванням. Страхування також може захистити від нещасних випадків, пов'язаних із електричним струмом, пошкодження водою, автомобільних аварій, розбитого скла тощо. У деяких країнах із передовими системами страхування існують спеціальні варіанти страхування для таких послуг, як подорожі [30].

Вартість страхування залежить від рівня ризику та конкуренції серед страхових компаній. Страхування відрізняється від державної підтримки, оскільки при страхуванні гроші, необхідні для захисту, надходять від людей або компаній, які застраховані. Коли туристична компанія купує страховку, вона отримує захист на випадок, якщо відбулася неприємна ситуація, наприклад, якщо поїздку скасують. Компанія сплачує комісію за цей захист, що допомагає їй покрити витрати на будь-які ризики, з якими вони можуть зіткнутися. Це означає, що компанія може включити вартість страхування у вартість своїх поїздок, щоб вони могли заздалегідь планувати та складати кошти для вирішення будь-яких потенційних проблем.

Страхування вартості – це коли людині не потрібно турбуватися про накопичення грошей на можливі проблеми, оскільки вона захищена від небезпеки. Якщо з предметами, як наприклад, транспортним засобом чи будинком, щось трапиться неприємне, на основі страховки можна отримати гроші, щоб вирішити проблеми. Це дешевше і простіше, ніж самостійно накопичувати гроші на випадок, якщо відбудеться надзвичайна ситуація. Крім того, коли громадянин платить за страховку, це також може допомогти

йому платити менше податків. Страхування підвищує ймовірність того, що туристична компанія дозволить людині забронювати поїздку, оскільки вона вірять, що банк позичить їй гроші.

Страхування також допомагає переконатися, що людина может повернути гроші, які позичили. Страхування від пожежі важлива, страхування автомобіля необхідне при купівлі або лізингу автомобіля. Страхування допомагає захистити людину у разі нещасних випадків або збитків, гарантуючи, що всі залучені сторони подбають про це без будь-яких конфліктів. Щоб захистити клієнтів у випадку, якщо трапиться надзвичайна ситуація, використовуються різні типи страхування, як наприклад, страхування паркування чи багажу.

Страхування допомагає захистити від різних видів ризиків і зосереджується на запобіганні заподіяння шкоди цим ризикам.

2.4. Зарубіжний досвід у галузі страхування

Кожна людина повинна вчитися на способах організації страхування в інших країнах, щоб зробити наш інститут кращим і вирішити будь-які проблеми, які виникають. Важливо звернути увагу на те, наскільки добре працюють деякі іноземні страхові компанії, коли ми використовуємо їх у своїй країні. Іноді просте впровадження того, що роблять інші країни, не дуже добре працює і може навіть спричинити деякі проблеми. Ми повинні думати про власні традиції та звичаї, приймаючи рішення, а не просто копіювати те, що відбувається в інших країнах [31]. Люди давно вчать і вдосконалюють те, як організувати страхування, щоб захистити себе. Багато країн використовують ці ідеї, щоб переконатися, що страхові компанії дотримуються правил.

Оскільки країни світу все більше співпрацюють, нам потрібно створити узгоджені правила для страхових компаній у всьому світі. Сьогодні країни в усьому світі більше торгують і співпрацюють. Отже іноземні компанії починають інвестувати в страхову галузь різних країн. Це призводить до

створення спільних правил того, як страхування працює на міжнародному рівні. Англійський ринок страхування сприймається як один з найкращих. Впродовж тривалого часу, кожна держава створювала правила та умови страхування. Страхові компанії Великої Британії наполегливо працювали над покращенням своїх послуг для туристів, зосереджуючись на конкретних видах страхування.

У Великій Британії існують закони про охорону здоров'я та страхування. Страхове законодавство Великої Британії здебільшого базується на судових рішеннях, деякі закони стосуються спеціально морського страхування та страхування життя. Принципи цих законів також застосовуються до інших видів страхування. У Великій Британії певним компаніям дозволено надавати страхові послуги, як наприклад, захист майна чи здоров'я людей. Ці компанії повинні мати ліцензію або бути частиною спеціальної групи під назвою андеррайтери Ллойда. Найбільші страхові компанії Великої Британії пропонують як страхування життя, так і захист від нещасних випадків. Правила для цих компаній можуть відрізнятися залежно від їхнього розташування. Якщо страхова компанія знаходиться у Великій Британії, вона повинна бути зареєстрована та мати окрему ліцензію на кожен вид страхування, який вона пропонує. Компанії зі страхування життя також повинні зареєструватися в спеціальній організації та отримати сертифікат від актуарія, щоб підтвердити, що вони правильно розраховують страхові ціни. Вони також повинні отримати ліцензію, на затвердження якої може знадобитися до шести місяців [40].

Страхування є важливою складовою сучасної економіки, забезпечуючи фінансову захищеність громадян та підприємств від різних ризиків. Однак законодавча база, яка регулює добровільне страхування, стикається з різними проблемами та викликами, що ускладнюють ефективне функціонування цього ринку. У цій роботі розглянуто основні проблеми законодавства, щодо добровільного страхування, їхній вплив на страхові компанії та споживачів, а також можливі шляхи вирішення цих проблем.

РОЗДІЛ 3.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

3.1. Сучасні фінансово-економічні проблеми розвитку добровільного страхування

Сьогодні страхові компанії мають багато різних типів страхових планів, які можуть співпрацювати з іншими галузями, щоб сприяти розвитку економіки. Туризм – це ризикований бізнес, тому для ефективної роботи йому потрібна страховка. Багато країн світу вже давно використовують страхування в індустрії туризму, щоб допомогти їй досягти успіху та сприяти розвитку економіки. Страхування в туризмі – це як спеціальна угода між туристом і страховою компанією, яка гарантує безпеку та захист туриста під час подорожі. Страхова компанія надає різні види страхування, щоб покрити такі методи, як здоров'я, майно та подорожі на випадок, якщо станеться надзвичайна ситуація. Вартість страховки залежить від таких факторів, як тривалість поїздки, де вона знаходиться, які ризики пов'язані з нею та скільки років людині [21].

За даними Всесвітньої туристичної організації, у 2023 році понад 1 мільярд людей вперше вирушили за кордон. Це означає, що в міру того, як більше людей відвідують країну, з'являється шанс для розвитку страхової індустрії та надання захисту туристам. Страхові компанії допомагають убезпечити мандрівників, покриваючи їх здоров'я, послуги та інші потреби під час подорожі. Вартість страхового полісу залежить від таких факторів, як тривалість поїздки, місце її проведення, пов'язані ризики, сума необхідного покриття, вік мандрівника та наскільки активним він буде під час подорожі.

Страхові компанії забезпечують захист мандрівників під час подорожей, як за кордоном, так і в Україні. Вартість страхового полісу залежить від таких факторів, як тривалість поїздки, місце її проведення, які ризики покриваються, сума страхування, вік застрахованої особи та активність особи під час подорожі [29].

Страхування подорожей допомагає впевнитися, що мандрівники та туристичні компанії застраховані на випадок, якщо щось станеться під час подорожі. Особисте страхування в туризмі є важливим для мандрівників. Він охоплює такі аспекти, як нещасні випадки, захворювання під час подорожі та навіть смерть. Страхові компанії пропонують різні види страхування для туристів, а деякі туристичні пакети також включають страхування. Для мандрівників важливо розуміти, що покриває їхня страховка, оскільки деякі поліси можуть не включати все необхідне. Зі змінами правил подорожей, як наприклад, безвіз до країн Європейського Союзу для українців, зріс попит на певні види страхування, зокрема страхування Зеленої карти.

3.2. Заходи щодо удосконалення методів добровільного страхування

У наш час необхідно переглянути та уточнити формулювання у законах, що регулюють добровільне страхування, щоб уникнути різного тлумачення та забезпечити їх однозначне застосування на практиці. Адаптація до сучасних умов, законодавство має оперативно адаптуватися до змін у ринкових умовах, нових технологій та потреб споживачів, що вимагатиме регулярного моніторингу ринку та внесення відповідних змін. Розширення регулювання потребує уточнення всіх видів добровільного страхування, особливо тих, що зараз мають прогалини в законодавстві, щоб забезпечити повний захист прав страхувальників і страховиків. Слід посилити контроль за виконанням страхових зобов'язань з боку страховиків, щоб запобігти зловживанням та порушенням прав страхувальників. Стимулювання для розвитку ринку вимагає удосконалення податкової

системи, а також інших заходів спрямованих на розвиток добровільного страхування, що сприятиме збільшенню числа страхувальників та підвищенню рівня страхового покриття.

Розвиток ефективної системи страхування є важливим аспектом для забезпечення стабільності економіки та соціального захисту громадян. Однією з ключових проблем у цій сфері є врегулювання законодавства щодо регулювання методів страхування. Основні проблеми в законодавстві щодо страхування це нестабільність нормативно-правової бази. Часті зміни в законодавстві призводять до невизначеності та підвищення ризиків для страхових компаній та страхувальників. Також можна звернути увагу на недосконалість врегулювання окремих видів страхування. Деякі види страхування, такі як медичне або аграрне, потребують додаткового законодавчого врегулювання для забезпечення їх ефективності. Недостатня прозорість та доступність інформації, відсутність чітких вимог до розкриття інформації про страхові продукти може призводити до зловживань і шахрайства. Можливі шляхи вирішення цих проблем є гармонізація законодавства з міжнародними стандартами. Впровадження міжнародних стандартів у національне законодавство може забезпечити стабільність і прозорість ринку страхових послуг. Необхідно розробити та впровадити спеціалізовані законодавчі акти для регулювання туристичного, медичного, аграрного та інших видів страхування. Введення вимог до обов'язкового розкриття інформації про страхові продукти, умови та тарифи допоможе споживачам робити обґрунтовані вибори та захистить їхні інтереси. Впровадження цифрових рішень, таких як електронні поліси, онлайн-реєстрація та врегулювання страхових випадків, дає можливість значно підвищити ефективність та доступність страхових послуг. Зміцнення регуляторних органів, що здійснюють нагляд за діяльністю страхових компаній, забезпечить дотримання законодавства та захист прав споживачів. Врегулювання законодавства щодо методів страхування є складним та багатоаспектним процесом, що вимагає комплексного підходу. Гармонізація

національного законодавства з міжнародними стандартами, вдосконалення регулювання окремих видів страхування, підвищення прозорості та доступності інформації, розвиток цифрових технологій та посилення контролю можуть сприяти створенню стабільної та ефективної системи страхування.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження щодо страхування, показує, що існує багато різних визначень, деякі з яких суперечать одне одному. Це показує, що немає чіткої організації чи системи для категоризації цих визначень. З нашого дослідження випливає, що страхування – це спосіб створити гроші на надзвичайні ситуації, перерозподілити ресурси та керувати ризиками. Таким же чином туризм є видом бізнесу, який надає послуги мандрівникам, як наприклад, організація поїздок, надання транспорту та проживання тощо. І страхування, і туризм важливі для задоволення потреб споживачів та розвитку економіки. Визначено різні підприємства, які допомагають у розвитку туризму, наприклад компанії, які планують подорожі, готелі, ресторани, розважальні заклади, транспортні компанії та компанії, які організовують відвідування туристичних пам'яток.

Щоб гарантувати безпеку та захист туристів у разі нещасних випадків, існує багато різних видів страхування. Це включає визначення того, хто бере участь у процесі страхування, що страхується, а також типові види страхових продуктів, які пропонуються в галузі. Страхова компанія «Арсенал страхування» є однією з найбільших страхових компаній України та увійшла до трійки лідерів за найбільшими доходами у 2023 році. Компанія продає такі послуги, як страхування, фінансове планування та управління грошима для фізичних та юридичних осіб. У 2022 році вони справді досягли успіху порівняно з 2021 роком, тому що заробили більше грошей і покращили ефективність роботи.

Вивчення ринку страхування послуг для туристів в Україні показує, що він тільки починає розвиватися. Є проблеми нормативно-правового характеру, які необхідно вирішити, щоб переконатися, що компанії можуть працювати належним чином і пропонувати хороші продукти та послуги. Ринок також потребує більше грошей і кращої інфраструктури для покращення умов роботи. Для того, щоб український туристичний ринок розвивався, усі учасники - уряд та організації, які регулюють туризм, мають працювати разом, щоб вирішувати існуючі проблеми. Вони можуть зробити це, подбавши про захист туристів і заснувавши фонди для допомоги індустрії туризму у важкі часи. Велику роль у реалізації цих змін відіграватимуть Нацкомфінпослуги та саморегулівні організації. Ми повинні вивчати досвід інших країн щодо покращення страхової галузі.

Пропонуємо кілька способів зробити наші страхові послуги більш ефективними. Кожна людина під час відпустки, повинна купити страховку, щоб захистити себе на випадок надзвичайних ситуацій. В Україні цей вид страхування розглядається як спосіб старту та розвитку бізнесу. Страхова галузь шукає шляхи покращення захисту для людей, які люблять подорожувати. Сьогодні необхідно шукати шляхи для покращення страхового ринку в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Александрова М. М. Страхування : навч. посіб. / М. М. Александрова. – Київ : ЦУЛ, 2022. – 208 с.
2. Бігдаш В. Д. Страхування : навч. Посіб / В. Д. Бігдаш – Київ : МАУП, 2022. – 448 с.
3. Бодня А. В. Визначення проблем страхового ринку та їх вирішення / А.В. Бодня, М. А. Іванченко, О. Б. Пономарьова : Глобальні та національні проблеми економіки. – 2021. – Випуск 5. – С. 814–817.
4. Ботвіна Н. О. Фінансові аспекти розвитку страхування туристичних ризиків / Наталія Олександрівна Ботвіна : Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2022. – Том 21. – № 1. – С. 220–224
5. Бочкарьова Т. О. Фінансова безпека сучасного страхового ринку України / Т. О. Бочкарьова, О. С. Журавка : Щомісячний інформаційно–аналітичний журнал «Економіка. Фінанси. Право» – Київ: ТОВ «Міжнародний бізнес центр», 2015. – С. 57-66. 12. Власова Н. М. Страхові технології в туризмі / Н. М. Власова, К.О. Вейнберг : Культура народів Причорномор'я. – 2020. – № 176. – С. 82-84.
6. Волошин Н. І. Туристська діяльність як предмет правового регулювання : Науково-техн. журн. - 2020. - С. 11-14.
7. Говорушко Т. А. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку: монографія / Т.А. Говорушко, В. М. Стецюк, О. Ю. Толстенко – Київ: «Центр учбової літератури», 2022. – 168с.
8. Державна служба статистики. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. Євченко Ю. В. Страхування в країнах з ринковою економікою (використання світового досвіду в умовах України) : автореф. дис. ... канд.

екон. наук : 08.05.01 / Юлія Володимирівна Євченко. – Київ : Інститут світової економіки і міжнародних відносин, 2020. – 21 с.

10. Заруба О. Д. Страхова справа: підручник / О. Д. Заруба – Київ: Товариство «Знання», КОО, 2020. – 321 с.

11. Загальна характеристика страхового ринку. URL : <http://readbookz.com/book/114/2902.html>

12. Журавка О. С. Науково-методичні засади стратегічного розвитку страхового ринку України : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / О. С. Журавка. – 2020. – 205 с

13. Жук І. З. Нормативно-правове регулювання діяльності суб'єктів туристичної галузі в Україні / І. З. Жук. / Економіка. Управління. Інновації. – 2020. – № 2. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2020_2_26.

14. Журнал Всесвітньої туристичної організації «Туристичний барометр». – 2021. – №3. URL : <http://www.unwto.org/facts/eng/barometer.htm>.

15. Задорожний А. Туристичне страхування : податковий облік / А.Задорожний // Вісник міністерства доходів і зборів України . – № 19 . – 2021. – С.42-48.

16. Зайцева В. М. Шляхи вдосконалення систем страхування в туризмі / В.М. Зайцева // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2021. – Випуск 10. – С. 335–338.

17. Кнейслер О. Теоретична концептуалізація страхування / О. Кнейслер // Світ фінансів. – № 1(18). – 2020 . – С. 119–126

18. Кінащук Л. Л. Страхове право : підручник / Л. Л. Кінащук. – Київ : Атіка, 2020. – 256 с.

19. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. / М. П. Кляп, Ф.Ф. Шандор. – Київ : Знання, 2021. – 334 с

20. Консолідовані звітні дані Нацкомфінпослуг : Нацкомфінпослуг. URL : <http://nfp.gov.ua/content/konsolidovanizvitni-dani.html>

21. Крутова А. С. Економіко-правові основи туристичної діяльності [Електронний ресурс] / А. С. Крутова, С. Е. Маркарова // Економічна

- стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2022. – Вип. 1(1). – С. 23-30. URL : [http://nbuv.gov.ua/jpdf/esprstp_2022_1\(1\)_6.pdf](http://nbuv.gov.ua/jpdf/esprstp_2022_1(1)_6.pdf).
22. Ліга страхових організацій України. – URL : <http://uainsur.com/>
23. ЛСОУ. URL : <http://uainsur.com/massmedia/23921/>
24. Мальська М.П. Безпека туристичної подорожі / М.П. Мальська. – Київ : КНЕУ, 2021. – С. 92-105.
25. Навроцький Д. А. Формування страхового ринку України : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.04.20 / Денис Анатолійович Навроцький – Київ, 2020. – 16 с.
26. Осадець С.С. Необхідність і форми страхового захисту / С.С. Осадець. – Київ, 2022. – 254 с.
27. Офіційний сайт «Фориншурер». URL : <http://forinsurer.com>.
28. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації UNWTO. URL : <http://mkt.unwto.org/en/barometer> - Назва з екрану
29. Приходько В. С. Методологія обліку страхової діяльності та аналіз платоспроможності страховика : автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.21 / Володимир Сергійович Приходько – Київ : КНЕУ, 2021. – 16 с.
30. Страхове право України : підруч. для вищ. навч. закл. / за ред. проф. П.Д. Біленчука і президента Ліги страхових організацій України О.Ф. Філонюка. – Київ : Атіка, 2020. – 368 с.
31. Страхування: підручник / За ред. С. С. Осадець. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : КНЕУ, 2022. – 599 с.
32. Страховий ринок України: проблеми і перспективи розвитку. URL : www.rusnauka.com/2_KAND_2021/Economics/78288.doc.htm
33. Федорченко В.М. Гарантування захисту та безпеки туристів. Історія туризму в Україні / В.М. Федорченко. – Київ : Академкнига, 2022. – 240 с.
34. Фурман В. М. Страхування: теоретичні засади та стратегія розвитку : монографія / В. М. Фурман – Київ : КНЕУ, 2022. – 296 с
35. Фурман В. М. Страховий ринок України: проблеми становлення та стратегія розвитку : автореф. дис. ... докт. екон. наук: 08.04.21 / Василь

Миколайович Фурман – Київ : Державна установа «Інститут економіки та прогнозування НАНУ», 2020. – 33 с

36. Шолойко А.С. Удосконалення форм державної фінансової підтримки розвитку виробництва продукції тваринництва / А.С. Шолойко // Запровадження МСФЗ в Україні: проблеми та перспективи для аграрного сектору : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, 25 листопада 2021 р. – Київ : ННЦ ІАЕ, 2021. – С. 387 – 390.

37. Яворська Т. В. Страхові послуги : навч. посіб. / Т. В. Яворська. – Київ: Знання, 2021. – 350 с

38. Capitanio F. The Relationship Between Agricultural Insurance and Environmental Externalities From Agricultural Input Use: A Literature Review and Methodological Approach [Електронний ресурс] / F. Capitanio, F. Adinolfi. – 2020. URL:

http://www.iamb.it/share/img_new_medit_articoli/264_41capitanio.pdf

39. Members and Observers. URL: http://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/org6_e.htm.

40. Sumner D. Economic & Environmental Effects of Agricultural Insurance Programs / D. Sumner, C. Zulauf // The Council on Food, Agriculture and Resources Economics. – 2022. URL: http://www.cfare.org/UserFiles/file/publications/Sumner-Zulauf_Final.pdf.

ДОДАТКИ

Таблиця 1

Фінансова звітність ПрАТ СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»

Консолідований баланс СК «Арсенал Страхування» за 2022 рік

Актив	Код рядка	Напочаток звітної періоду	Накінець звітної періоду
1	2	3	4
I.Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
-залишкова вартість	010	7322	11886
-первісна вартість	011	7945	11986
-накопичена амортизація	012	(80)	(100)
Незавершене будівництво	020	0	0
Основні засоби:			
-залишкова вартість	030	6021	6477
-первісна вартість	031	15097	18818
-знос	032	(9361)	(12341)
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	4501	5306
II.Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	512	744
Дебіторська заборгованість за товари,роботи,послуги:			
-чиста реалізаційна вартість	160	49159	58644
-первісна вартість	161	4590	58971
-резерв сумнівних боргів	162	(221)	(327)
Дебіторська заборгованість зарахунками:			
-за бюджетом	170	3	8
-за виданими авансами	180	0	1
-з нарахованих доходів	190	1020	1541
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	4768	5501
Поточні фінансові інвестиції	220	69921	82575
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
-в національній валюті	230	180285	211426
-ут.ч.в.касі	231	43	64
-в іноземній валюті	240	7150	8512
III.Витрати майбутніх періодів	270	319	404
IV.Необоротні активи та групи вибуття	275	0	0
Баланс	280	348994	470096

Пасив	Код рядка	Напочаток звітнього періоду	Накінець звітнього періоду
I.Власний капітал			
Статутний капітал	300	121167	157605
Резервний капітал	340	10492	12500
Нерозподілений прибуток(непокритий збиток)	350	8983	10749
II.Забезпечення наступних виплат та платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	18851	24966
Інші забезпечення	410	10282	14702
Сума страхових резервів	415	145092	202283
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	7301	13720
Цільове фінансування	420	0	0
III.Довгострокові зобов'язання			
Від строчені податкові зобов'язання	460	9732	11118
IV.Поточні зобов'язання			
Кредиторська заборгованість за товари,роботи, послуги	530	5012	7008
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
-з одержаних авансів	540	1872	2928
-з бюджетом	550	5989	7268
-зі страхування	570	7	14
-з оплати праці	580	1	2
Інші поточні зобов'язання	610	4213	5233
V.Доходи майбутніх періодів	630	0	0
Баланс	640	348994	470096

Таблиця 2

Консолідований баланс СК «Арсенал Страхування» за 2023 рік

Актив	Код рядка	Напочаток звітнього періоду	Накінець звітнього періоду
1	2	3	4
I.Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
-залишковамвартість	010	11886	16231
-первіснамвартість	011	11986	15480
-накопиченамортизація	012	(100)	-140
Незавершенембудівництво	020	0	0
Основнізасоби:			
-залишкова вартість	030	6477	8763
-первісна вартість	031	18818	20120
-знос	032	(12341)	-12781
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	5306	9910
II.Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	744	1200
Дебіторська заборгованість за товари,роботи,послуги:			
-чиста реалізаційна вартість	160	58644	63301
-первісна вартість	161	58971	78130
-резерв сумнівних боргів	162	(327)	-371
Дебіторська заборгованість за рахунками:			
-за бюджетом	170	8	13
-за виданими авансами	180	1	1
-з нарахованих доходів	190	1541	5001
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	5501	8193
Поточні фінансові інвестиції	220	82575	87943
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
-в національній валюті	230	211426	275541
-ут.ч.в.касі	231	64	399
-в іноземній валюті	240	8512	9420
III.Витрати майбутніх періодів	270	404	1601
IV.Необоротні активи та групи вибуття	275	0	0
Баланс	280	470096	587955

1	2	3	4
Пасив	Код рядка	Напочаток звітного періоду	Накінець звітного періоду
I.Власний капітал			
Статутний капітал	300	157605	185105
Резервний капітал	340	12500	18423
Нерозподілений прибуток(непокритий збиток)	350	10749	18262
II.Забезпечення наступних виплат та платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	24966	29120
Інші забезпечення	410	14702	16140
Сума страхових резервів	415	202283	264269
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	13720	16150
Цільове фінансування	420	0	0
III.Довгострокові зобов'язання			
Відстрочені податкові зобов'язання	460	11118	12210
IV.Поточні зобов'язання			
Кредиторська заборгованість за товари,роботи, послуги	530	7008	9912
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
-з одержаних авансів	540	2928	3230
-з бюджетом	550	7268	8234
-зі страхування	570	14	18
-з оплати праці	580	2	4
Інші поточні зобов'язання	610	5233	6878
V.Доходи майбутніх періодів	630	0	0
Баланс	640	470096	597955

Звіт про фінансові результати ПрАТ СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»

Фінансові результати СК «Арсенал Страхування» за 2022 рік

Стаття	Код рядка	Зазвітний період	Запопередній період
1	2	3	4
Доход(виручка)від реалізації продукції (товарів,робіт,послуг)	10	623490	432252
Чистий доход(виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	35	623490	432252
Собівартість реалізації продукції (товарів,послуг)	40	-326920	-272556
Валовий прибуток:			
-прибуток	050	296570	159696
Інші операційні доходи	060	146752	151482
Адміністративні витрати	070	(126510)	(71536)
Витрати на збут	080	(231171)	(131161)
Інші операційні витрати	090	(78946)	(130934)
Фінансові результати від операційної діяльності:			
-прибуток	100	6695	0
-збиток	105	(0)	(22453)
Інші фінансові доходи	120	24689	4388
Інші доходи	130	250514	270549
Інші витрати	160	(244271)	(261978)
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
-прибуток	170	37627	0
-збиток	175	(0)	(9494)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(35264)	(26912)
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
-прибуток	190	2363	0
-збиток	195	(0)	(36406)
Надзвичайні:			
-доходи	200	17	2
-витрати	205	(29)	(1)
Чистий:			
-прибуток	220	2351	0
-збиток	225	(0)	(36405)
II.ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Найменування показника	Код рядка	Зазвітний період	Запопередній період
Матеріальні затрати	230	7673	4708
1	2	3	4

Витрати на оплату праці	240	121070	67498
Відрахування на соціальні заходи	250	28153	19471
Амортизація	260	7039	4340
Інші операційні витрати	270	599610	510170
Разом	280	763545	606187

Таблиця 4

Фінансові результати СК «Арсенал Страхування» за 2023 рік

Стаття	Кодрядка	Зазвітний період	Запопередній період
1	2	3	4
Доход(виручка) від реалізації продукції (товарів,робіт,послуг)	10	835476	623490
Чистий доход(виручка)від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	35	829241	623490
Собівартість реалізації продукції (товарів,послуг)	40	(418457)	-326920
Валовий прибуток:			
-прибуток	050	385541	296570
Інші операційні доходи	060	196647	146752
Адміністративні витрати	070	(170788)	(126510)
Витрати на збут	080	(300522)	(231171)
Інші операційні витрати	090	(107366)	(78946)
Фінансові результати від операційної діяльності:			
-прибуток	100	8636	6695
-збиток	105	(0)	(0)
Інші фінансові доходи	120	31601	24689
Інші доходи	130	340699	250514
Інші витрати	160	(268698)	(244271)
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
-прибуток	170	50420	37627
-збиток	175	(0)	(0)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(47253)	(35264)
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
-прибуток	190	3812	2363
-збиток	195	(0)	(0)
Надзвичайні:			
-доходи	200	53	17
-витрати	205	(78)	(29)
Чистий:			
-прибуток	220	3150	2351
-збиток	225	(0)	(0)
II.ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Найменування показника	Кодрядка	Зазвітний період	Запопередній період
Матеріальні затрати	230	10742	7673
Витрати на оплату праці	240	145284	121070

Відрахування на соціальні заходи	250	36035	28153
Амортизація	260	9502	7039
Інші операційні витрати	270	743516	599610
Разом	280	945079	763545